

Войдер Г. В.

студентка VI курсу магістерської програми

«Фінансовий контролінг»

Жолнерчик А. Ю.

к.е.н, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана»

Сутність та взаємозв'язок внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в управлінні бізнесом

На сьогоднішній день бізнес функціонує в динамічному середовищі з високим ступенем конкуренції та умовами, що постійно змінюються. Успіх підприємства базується на здатності швидко адаптуватися до цих змін та управляти ризиками, досягаючи цілей, що ставить перед собою компанія. У зв'язку з цим багато компаній зацікавилися побудовою ефективної системи внутрішнього контролю, що складається з власне внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту.

Для розуміння взаємозв'язку внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в системі управління бізнесом необхідно звернутися до визначення сутності цих понять. У вчених-дослідників немає єдиної точки зору щодо трактування понять внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту. Так, наприклад, внутрішній контроль вчені визначають і як систему, і як процес, і як функцію, і як діяльність[5, с. 180]. Т. О. Каменська і О.Ю. Редько визначають внутрішній контроль як процес, що повинен реалізовуватися постійно повноважними органами управління (починаючи з наглядової ради, менеджерів усіх рівнів) і співробітників підприємства із застосуванням певних процедур і методів контролю на базі доступної інформації[1, с. 8]. О. О. Королович, в свою чергу, констатує, що внутрішній фінансовий контроль корпоративних

підприємств – це дієва система внутрішніх контролів (у розрізі внутрішньогосподарського контролю та внутрішнього аудиту) у сфері грошових відносин, щодо: формування, розподілу грошових доходів і накопичень та їх використання на різні цілі корпорації [3, с. 165]. Як бачимо, деякі дослідники розділяють поняття внутрішнього фінансового контролю та внутрішньогосподарського контролю. Серед них і Т. Ю. Серебрякова, яка стверджує, що під внутрішньогосподарським контролем необхідно розуміти контроль в значенні функції управління, в той час як внутрішнім контролем слід називати сукупність конкретної функції управління і наскрізного контролю всіх господарських процесів з усіх можливих точок зору. Таким чином, внутрішній фінансовий контроль є ширшою категорією в порівнянні з внутрішньогосподарським контролем [4, с. 6-9].

Внутрішній аудит здебільшого визначається як незалежна діяльність із перевірки всередині підприємства, проте такий підхід властивий і при визначенні внутрішнього контролю, оскільки при внутрішньому контролі також здійснюються перевірки. Тому тут варто вказати, що ці дві категорії треба розмежовувати: внутрішній фінансовий аудит – це незалежна надбудова системи внутрішнього фінансового контролю, реально організована, особливістю якої є реалізація працівниками відповідної спеціалізації за ініціативою власників поточного контролю у сфері корпоративних фінансів (з метою покращення фінансового становища підприємства) [3, с. 166]. Внутрішній аудит дозволяє власникам бути впевненими в тому, що існуюча система контролю надійна та ефективна.

Внутрішній контроль та внутрішній аудит пов'язані між собою наступним чином: ефективне здійснення внутрішнього контролю дозволяє службі внутрішнього аудиту знайти менше недоліків у роботі підприємства та поставити високі оцінки у своєму висновку, що ефективно впливає на подальше функціонування підприємства. Метою внутрішнього контролю є забезпечення дотримання законності й економічної доцільності господарсько-фінансової

діяльності, в той час як метою внутрішнього аудиту є оцінка якості економічної інформації, що формується управлінською системою підприємства, експертна оцінка обліково-економічної політики підприємства та власне оцінка функціонування внутрішнього контролю[2, с. 206]. Відмінності між цими категоріями зумовлені їхнім місцем і функціями в структурі організації системи внутрішнього контролю. Служба внутрішнього аудиту не несе відповідальності за визначення ризиків чи впровадження процедур контролю. Тим не менше, вона може сприяти цьому процесу, надаючи відповідні консультації. Внутрішній аудит оцінює життєздатність рішень та процесів, що були розроблені у межах внутрішнього фінансового контролю. А от роль внутрішнього контролю полягає саме у виявленні всіх видів ризиків і забезпеченні надійної системи їх усунення. На відміну від внутрішнього аудиту, внутрішній контроль має бути активним учасником у визначенні, документуванні, розголошенні, тестуванні та підтримці операційних та фінансових цілей підприємства.

Отже, можемо зробити висновок, що внутрішній аудит є системою з оцінки стану внутрішнього контролю та бухгалтерського обліку на підприємстві.

Список використаних джерел:

1. Каменська Т. О. Внутрішній контроль і аудит в управлінні: [навч. посіб.] / Т. О. Каменська, О. Ю. Редько. – К.: Інформ.-аналіт. агентство, 2015. – 375 с.
2. Кійко Ю. Т. Місце внутрішнього аудиту в системі контролю в банківській сфері / Ю. Т. Кійко // Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. – 2016. – Т. 21, Вип. 2. – С. 203-210
3. Королович О. О. Проблематика сутності внутрішнього фінансового контролю корпоративних підприємств / О. О. Королович // Економічний простір. – 2014. – № 89. – С. 159-167.

4. Серебрякова Т. Ю. Теория и методология сквозного внутреннего контроля: монография / Т. Ю. Серебрякова. – М.: ИНФРА-М, 2016. – 327 с.

5. Філозоф О. В. Внутрішній аудит та внутрішній контроль: розмежування понять / О. В. Філозоф // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. – Житомир: ЖДТУ. – 2009. – № 4 (50). – С. 177-181.

УДК 658.15

Гора М.І.

*Студент 6 курсу, ДВНЗ «Київський
національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»*

Фінансова стратегія як одна з основних функцій фінансового контролінгу

В нинішніх умовах становлення і розвитку ринкової економіки в Україні дедалі більшого значення набуває не тільки налагодження ефективного функціонування окремих елементів господарсько-економічної діяльності підприємств, організацій, інших господарюючих суб'єктів, а й координація їх між собою, забезпечення раціональної єдності і взаємодії їх. Так, представники німецької економічної школи (І. Вебер, Г. Кюппер, Д. Хан, П. Хорват, К. Штайнле та ін.) під поняттям "контролінг" здебільшого розуміють систему інформаційного забезпечення, планування та контролю. Найавторитетнішими представниками американської школи контролінгу вважаються Р. Ентоні, Р. Хілтон, Р. Каплан, Ч. Хорнгрен. На відміну від німецьких колег у своїх працях вони оперують здебільшого поняттями "управлінський облік" та "управлінський контроль" [1, с.15]. Тому узагальнюючи, фінансовий контролінг береться за вирішення питань планування, контролю, аналізу даних, координації та забезпечення інформацією керівництво підприємства в цілому.